

Міні-консультація №1 Інклюзія, або «особлива» дитина серед нас

Кожна дитина – це найбільший та найцінніший скарб для своїх батьків та родичів, а всі діти разом – це скарб суспільства, і від того, наскільки ми цінуємо та поважаємо кожного – залежить і наше життя у майбутньому.

Наш світ не такий безхмарний та яскравий, як нам іноді хочеться його бачити і ми, люди, намагаємося закрити очі та не помічати деяких його особливостей, думаючи, що нас це не стосується і нам це не потрібно. Однією із таких «особливостей», яка довгий час була приховано є «інвалідність», зокрема, дитяча інвалідність. Термін «інвалідність» сьогодні є некоректним та не рекомендованим до вживання, адже це в деякій мірі образливо для людини. На зміну цій термінології прийшли сучасні - «дитина з особливими освітніми потребами», «дитина з інвалідністю».

До цієї категорії належать:

- діти із порушеннями слуху (глухі, зі зниженим слухом);
- діти із порушеннями зору (сліпі, зі зниженим зором);
- діти із порушеннями мовлення;
- діти із порушеннями опорно-рухового апарату;
- діти із розумовою відсталістю;
- діти із затримкою психічного розвитку

Наявність спеціальних груп, спеціальних дитячих садків, інтернатних закладів не повною мірою задовольняє рівність прав на освіту дітей, які мають особливості психофізичного розвитку, не завжди відповідає їх запитам і суспільним потребам. Тому в світі, зокрема і в Україні, впроваджується в практику інклюзивна освіта (інклюзія).

Інклюзивна освіта — це розширення участі всіх дітей, у тому числі з особливостями психофізичного розвитку, в освітньому процесі. Вона передбачає істотні зміни в культурі, політиці та практичній діяльності навчальних закладів.

Одним із аспектів інклюзивної освіти є забезпечення ефективності навчання та виховання дітей з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітньому закладі. Увага зосереджується на соціалізації дітей цієї категорії та досягненні якості навчально-виховного процесу. Сучасні навчальні заклади та освітня система мають відповідати потребам усіх дітей. Змінюється не малюк, а система.

Основна мета інклюзії – якісні зміни в розвитку дітей, що мають особливості освітні потреби.

Ми маємо досвід європейських країн, де люди з особливими потребами вчаться, працюють, створюють сім'ї, виховують власних дітей. Нажаль, у нас це тільки окремі випадки. Багато хто із людей мають стереотипну думку радянських часів, що таких дітей чи дорослих треба ізолювати від світу, аби інші не лякалися, не тицяли на них пальцем, не засуджували.

Те, як ми будемо ставитися до дітей та людей із особливими освітніми потребами, залежить від виховання, від того, чи навчимо ми своїх дітей толерантного поводження з тими, у кого гірший зір, слух, хто не може ходити, хто бачить свій власний світ, хто може гірше розуміти навчальний матеріал, але тих, що також мають серце, переживають емоції і мріють – кожен про своє. Ми, батьки, повинні навчити наших дітей з повагою ставитися до тих, хто трішки інакший, допомагати їм, підтримувати, дружити та любити їх. Кожна дитина має рівні права на життя та освіту.

Слід пам'ятати, що особлива дитина – це не вирок, а виклик суспільству!

«Причини мовленнєвих порушень у дітей»

На сьогоднішній день в Україні значно зросла та ускладнилася кількість дітей, що мають порушення мовлення. В свою чергу мовленнєві порушення гальмують процес оволодіння усним та писемним мовленням. Тому важливо якнайшвидше діагностувати та розпочати корекційний процес, щоб до початку шкільного навчання проблема порушення мовлення зникла.

Багато людей замислюються над питанням : «Які ж причини можуть призвести до порушень мовлення у дітей?» Якщо спеціалісти діагностували порушення мовлення як самостійний дефект, а не вторинний, як наслідок органічного ураження при порушенні слуху, інтелекту, то причини можуть бути такі:

1. Порушення диференціації звуків (фонематичне порушення, порушення слухової уваги при нормальному слуху), коли дитина не розрізняє опозиційні звуки б-п, с-з, с-ш,с-ц, р-л та інші.
2. Порушення у будові артикуляційного апарату (укорочена під'язикова зв'язка, високе піднебіння, масивний язик, порушена іннервація м'язів язика, порушення прикусу, відсутність зубів у дитини.
3. Неправильне мовлення в дорослому оточенні дитини (тоді дитина починає говорити за наслідуванням)
4. Ускладнена або патологічна вагітність
5. Ускладнені або патологічні пологи (асфіксія, гематоми, родові травми)
6. Родина недостатньо уваги приділяє розвитку мовлення дитини, не читає їй, не розмовляє, не грає в ігри, а надає переваги телевізору чи комп'ютеру
7. Педагогічна занедбаність дитини
8. Спадковість
9. Вживання батьками тютюну, алкоголю чи наркотиків
10. Стреси або психічні захворювання

Шановні батьки, якщо ваша дитина має мовленнєві порушення, то потрібно прикласти максимум зусиль та терпіння задля їх подолання. Ваше мовлення має бути взірцем для наслідування. Ви повинні вирізнятися стриманістю та терпінням по відношенню до дитини, схвалювати та розвивати мовлення дитини, слухати та чути дитину, постіти з нею розмовляти, читати книжки, застосовувати поради спеціалістів, зокрема, логопеда, дозувати перегляд телевізора, виключити з переліку ігор комп'ютерні, замінюючи їх на розвивальні мультфільми. Звертайте особливу увагу на розвиток дрібної моторики вашої дитини.

Пам'ятайте! «Дорогу осилить той, що йде!»

Міні-консультація №3

«Мовлення на кінчиках пальчиків наших дітей»

Мовлення людини – досить складний процес. Щоб оволодіти правильним мовленням, дитина має сприймати звернене до неї мовлення, вміти керувати органами артикуляції, контролювати власне мовлення та мовлення оточуючих людей.

Ще в 20-х роках минулого сторіччя було висунуто гіпотезу про зв'язок мовлення з рухами руки. Пізніше було доведено, що дрібні рухи пальців рук стимулюють розвиток центральної нервової системи і таким чином прискорюють розвиток мовлення.

Активне тренування дрібної моторики покращує не тільки рухові можливості, а й розвиває мовленнєві та психічну навички.

Вважається, що одним із показників інтелектуальної готовності дитини до школи є саме рівень розвитку дрібної моторики. Діти, у яких відмічається високий рівень розвитку дрібної моторики, вміють логічно мислити, в них на належному рівні розвинені пам'ять, увага та зв'язне мовлення. І навпаки, діти із низьким розвитком дрібної моторики негативно відносяться до початку, не можуть висловити власну думку, мають короткотривалу пам'ять.

Саме тому, роботу з розвитку дрібної моторики у дітей слід починати не перед вступом до 1 класу, а майже після народження дитини. Приділяючи достатньо уваги іграм, вправам, завданням для розвитку дрібної моторики рук, ми вирішуємо декілька проблем, а саме: прискорюємо та покращуємо розвиток мовлення наших дітей, розвиваємо інтелектуальні здібності малюків та готуємо їх до оволодіння навичками письма.

Вже від народження дбайливі батьки можуть робити дитині масаж пальчиків, впливаючи на активні точки, які пов'язані з корою головного мозку. Далі вводити прості вправи з віршованим супроводом (наприклад «Куй-куй чобіток», «Сорока-ворона» і ін.), вчити дитину застібанню та розстібанню гудзиків, шнуруванню взуття, елементарним навичкам самообслуговування. В середньому та старшому дошкільному віці робота над розвитком дрібної моторики та координації рухів руки повинна проводитися постійно (і в садочку, і вдома) та має бути важливою частиною у підготовці дитини до шкільного навчання.

Потрібно знати, що матеріал, який використовується для розвитку дрібної моторики має відповідати віковим нормам дитини та не бути переобтяженим. Поступово матеріал ускладнюється. Остаточний результат роботи залежить від регулярності виконання та відповідності віку дитини, від інтересу дитини до виконання завдань. Щоб сприяти розвитку дрібної моторики і тим самим розвивати мовлення та пізнавальні процеси дитини, можна запропонувати **наступні завдання**:

Розминати пальцями тісто, глину, пластилін.

Барабанити, постукувати всіма пальцями обох рук по столу.

Плескати в долоні тихо і голосно, в різному темпі.

Стискати та розтискати кулачки.

Масажувати долоні горіхами, шишками, жолудями, шестигранними олівцями.

Нанизувати намистинки на тоненьку стрічку, робити намисто.

Двома пальцями руки (вказівним та середнім) “ходити” по столу, спочатку повільно, а потім швидко, наче вони «біжать» . Вправа проводиться спочатку правою, а потім лівою рукою.

Нанизувати великі гудзики на нитку.

Застібати гудзики, гачечки, замочки, закручувати кришки, заводити механічні іграшки.

Закручувати шурупи, гайки.

Ігри з конструктором, мозаїкою, кубиками.

Ігри з піском, манкою, крупами, водою.

Малювати, розфарбовувати, штрихувати, складати пазли.

Різати ножицями.

Викладання візерунків та фігур з камінчиків, сірників та паличок для рахування.

Пальчикова гімнастика без мовного супроводу та з віршованим супроводом.

Ігри з прищіпками.

Не забувайте під час виконання цих видів роботи розмовляти з малюком, коментувати дії та спонукати дитину до мовлення.

Приємного вам спілкування , корисних ігор та розумних дітей!